

Sygn. akt IV CZ 57/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa D. J.

przeciwko E. J.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 listopada 2015 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 2 czerwca 2015 r.,

1) oddała zażalenie,

**2) przyznaje od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego
adwokatowi P. L. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych
podlegającą powiększeniu o podatek od towarów i usług (VAT),
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z dnia 30 października 2014 r., ponieważ mimo upływu tygodniowego terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. od doręczenia jego pełnomocnikowi postanowienia z dnia 12 maja 2015 r., oddalającego wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej, opłata w wysokości 867 zł nie została uiszczona. Przyczyną oddalenia wniosku było niewykazanie przez powoda, że nie jest w stanie ponieść opłaty bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Złożone oświadczenie nie określało jego rzeczywistej sytuacji majątkowej, w odniesieniu do udziałów i prowadzonej działalności w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością C. i P.. Niezależnie od tego Sąd uznał, że nawet podana przez powoda wysokość wynagrodzenia zezwalała uregulowanie wymaganej opłaty.

Powód w zażaleniu zarzucił naruszenie art. 102 ust. 1 u.k.s.c. przez przyjęcie, że był w stanie uiścić wymaganą opłatę, chociaż ponosi wysokie koszty utrzymania drugiej córki, chorej na mukowiscydozę. Spłaca kredyt pobrany na pokrycie kosztów zakupu dla niej kamizelki oscylacyjnej i zadłużenie związane z wysokimi kosztami jej leczenia. Partycypuje w kosztach utrzymania drugiej córki. Wynagrodzenie w wysokości 1464 zł miesięcznie nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków. Domagał się rozpoznania także postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej, uwzględnienia tego wniosku oraz uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi kasacyjnej z powodu nieuiszczenia opłaty sądowej obejmuje także, na wniosek strony, kontrolę postanowienia tego sądu o oddaleniu wniosku o zwolnienie strony od tej opłaty. Nie wchodzi jednak w zakres tej kontroli merytoryczne rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy wniosku strony.

Zgodnie z 102 ust. 1 i 2 u.k.s.c., strona domagająca się zwolnienia od kosztów sądowych zobowiązana jest do wykazania, w złożonym oświadczeniu, że wniesienie wymaganej opłaty spowodowałoby uszczerbek w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny. Sąd Apelacyjny stwierdził, że powód nie wykazał

przesłanek przewidzianych w art. 102 ust. 1 u.k.s.c., ponieważ złożone oświadczenie nie określa rzeczywistego stanu jego majątku, w tym dochodów. Powód w zażaleniu nie odniósł się do przyczyn nieuwzględnienia jego wniosku, nie wyjaśnił zastrzeżeń zawartych w uzasadnieniu postanowienia, poprzestał na artykułowaniu istnienia bliżej niesprecyzowanych zobowiązań, co uniemożliwiło dokonanie oceny porównawczej. Stanowiło to wystarczającą podstawę do odmowy zwolnienia od opłaty. W zażaleniu powoda brak argumentów, które mogłyby prowadzić do zakwestionowania prawidłowości postanowienia. Nieuiszczenie opłaty w terminie wskazanym w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. zasadnie potraktowane zostało jako podstawa odrzucenia skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym wynika z zasady określonej w art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 615 ze zm.).

kc